

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 30 NOVEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.

(Woorden van M. PERREAU in de zitting van den gemeente-raad van den 2° oktober 1875.)

De Kamer.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft in hare laatste zitting de beraadslaging over de artikelen van het wetsontwerp op de onderstands-woonst voortgezet.

Ondanks de pogingen van den heer Anspach is artikel 10, betreffende de algemeene fondsen, aangenomen geworden.

De afgevaardigde van Brussel wilde er een nieuw stelsel tegenstellen, volgens hetwelk de provincie de kosten zou hebben betaald, van het onderhoud der behoeftigen voor de gemeenten zonder hulpmiddelen. Maar zijn amendement is verworpen.

Eenige bemerkingen, door de redevoering van den heer Pirmez opgeworpen, ten gevolge zijner kritiek over de tegenwoordige inrichting des openbaren bijstands, zijn gewisseld geworden tusschen den heer Anspach en den heer minister van justitie, maar iedereen komt overeen om te erkennen, dat de gedachten, deswege geuit, niet voor eene onmiddellijke verwezenlijking vatbaar zijn. De vernieuwing der wetgeving over den openbaren bijstand is ongetwijfeld eene kwestie van toekomst, maar die eene grondige studie noodzakelijk zal maken.

De beraadslaging over de artikelen is nog niet geëindigd. Het vervolg der discussie is vastgesteld op heden dinsdag.

Onder deze titel: *Eene vergelijking*, leest men in den *Bien Public*:

« Wij hebben den heer d'Elhoulgne uit den uitslag eener gedeeltelijke kiezing te Gent zien besluiten, dat « indien onze zes katholieke volksvertegenwoordigers *erlijk* waren, » zij hun mandaat, dat hun is opgedragen, zouden neerleggen. » Ongetwijfeld heeft de man van de *Concorde* het feit vergeten, dat te Verviers over eenige maanden, na de kiezingen van 1874, voorgevallen was.

« Dit arrondissement had naar de Kamer eene liberale deputatie gezonden, samengesteld uit de heeren Ortmans, Hauzeur, Peltzer & David.

« De heer David sterft, en hetzelfde arrondissement koos eenen katholieke.

« Wij zien nogtans niet, dat de heeren Ortmans en Peltzer van hun mandaat afgezien hebben.....

« Zal de heer d'Elhoulgne er uit besluiten, dat zij niet *erlijk* zijn? »

Sterfgevallen.

De heer graaf de Baillet, gouverneur van Namen, is in die stad overleden.

Men meldt ook het overlijden van M. de Bavay, eere-procureur-generaal bij het Hof van beroep te Luik.

De personen die een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1876, zullen het blad *gratis* ontvangen van den dag hunner inschrijving tot nieuwjaar.

De doctoor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn den 3 en den 4 december in het *hôtel de l'Europe* van 8 uren tot middag. In het oogzieken gesticht den 3 december van 2 tot 4 uren.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Antwerpen:

De veroordeeling van Eduard Nyssens, tot 14 dagen gevangenis en 26 fr. boete, voor belediging eene berechtiging aangedaan, heeft in de stad eene groote opschudding teweeg gebracht.

Niet voor dien kwaadjoen, die men eindelijk — voor zooveel anderen — eens de ooren geschild heeft; maar om al hetgeen er over die beledigingen gezegd en geschreven werd.

Laat ons de memorie eens verspreken van de geuzen, de politie en de heer De Wael, opdat, na de voorstelling der feiten, iedereen over hunne eerlijkheid of bekwaamheid oordeele.

Den 1 juni deelden wij, volgens getuigen, mee, dat de leerlingen van het atheneum de berechtiging hadden beledigd.

De geuzenpers, gewoon de waarheid te vervalschen, wanneer die waarheid naedeel doet aan haren winkel, loochende het gebeurde en beweerde in tegendeel dat de pastoors — 't zijn toch zoo stoute kerels — de uitdagers waren.

Die uitdagingen kwamen echter niet precies overeen met de onbeschofte artikelen van de *Précureur*, die geschreven had, dat diezelfde pastoors zoo'n bangerikken waren, dat zij voor een vlieg zouden gaan loopen.

Groot was de beweging in de stad; getuigen bevestigden de belediging; priesters verklaarden dat de schooljongens van het atheneum, zich gedurig oneerbiedig jegens al wat de godsdienst betreft, gedroegen.

Wat deed de heer de Wael? Hij plakte eene proclamatie aan, waarin hij stoutweg zegde, sprekende over de ongeregelde van het atheneum: « Gisteren avond hebben eenige ongeregelde » plaats gehad, voor het atheneum en in de stad. » Er bestond hiertoe geene aanleiding hoegenaamd » want zij waren teweeg gebracht door VALSCHE GERUCHTEN.

« De uiterlijke goedsdienstoefening voor welke » de bevolking altoos eerbied heeft getoond, IS NIET GEKRENKT GEWORDEN. »

Hij ging verder: heimelijk scheen hij de burgers te willen doen gelooven, dat de opstokers van al die trouwelen zich aan onzen kant bevonden.

In de zitting van den gemeente-raad van 5 juni, deed den heer Van Peborgh eene interpellatie over het gebeurde tijdens de berechtiging. 't Was immers niet waar? 't Was enkel lastertaal, door zekere bladen uitgevonden, om het atheneum te benadeelen?

Toutefois il faut que la vérité soit connue, riep den heer Van Peborgh uit en hij eischte de waarheid, niets dan de waarheid van den burgemeester.

Wat gevoel heeft zich toen van den heer De Wael meester gemaakt?

Gelukkig was er eene uitvlucht gevonden; de heer Van Peborgh vroeg wel is waar inlichtingen over het beledigen der berechtiging in den aanvang; maar ten slotte had hij gevraagd, of men naar het H. Sacrament gespoeld had?

De heer Van Peborgh zal wel geweten hebben wat hij deed want de heer de Wael zweeg over het eerste gedeelte der interpellatie en las eenen brief voor den eerw. heer Van den Eerdewegh, luidende als volgt:

« Mijnheer de burgemeester, in antwoord op » uwen geëerden brief van 4 dezer, heb ik de eer » u te berichten, dat het niet ter mijner kennis » gekomen is, dat men op het H. Sacrament of » op de priesters gespoeld heeft. »

En dan?... Niets meer!

Zeven maanden bleef de waarheid in het graf versmacht liggen.

Eergisteren veroordeelde de rechtbank niet alleen Eduard Nyssens; maar zij raakte ook den geuzenraad en zijnen burgemeester; want de rechtbank verklaarde stilzwijgend:

Neen, de geestelijkheid, de katholieken, de dagbladen, het volk logen niet: de berechtiging werd beledigd!

Wie heeft nu dat proces zeven maanden achterbaks gehouden, en alzo den gemeenteraad vrij spel gelaten, om de burgers in den waan te doen blijven, dat de geestelijkheid gelogen had?

De heer De Lantsheere, minister van justitie had toch eene circulaire uitgegeven, waarin hij zegde:

« Gij zult insgelijks zorgen, dat de tusschen- » komst van het gerecht altijd ONMIDDELLIJK » zij, en gij zult niet nalaten eene strenge toe- » passing der strafwetten in te roepen. »

ONMIDDELLIJK? Zeven maanden nadat het gebeurde was, en eene maand na de kiezing!

Bah! wat geven zij er om, ze zijn toch gekozen!

— Elkeen kent de zonderlinge ziekte welke de schapen en de zwijnen aandoet die met groene boekweit worden gespijsd. Deze ziekte bestaat schier immer in eenen brand op de huid; zelden gaat ze met andere ziekte tekenen gepaard. De boekweit in bloem schijnt ook soortgelijke doodelijke eigenschappen te hebben. Bij deze gelegenheid waagt de heer Philippe Hen, vcearts uit het departement der Oise (Frankrijk), eene veronderstelling, welke, volgens hem, die schadelijke eigenschappen der boekweit zou kunnen verklaren. Hij meent de oorzaak dezer toevallen te moeten zoeken in de electriciteit der lucht, die aan de toppen der plant eene bijzondere verkrening toebrengt waar uit de plagen voortkomen die op het vee zijn waargenomen geweest. Wat de heer Hen in zijne veronderstelling bevestigt, dit is dat hij vooral deze aandoeningen heeft vastgesteld in de tijden van onweders.

BUITENLAND.

Frankrijk.

VIJF JAAR LATER.

Men schrijft het volgende uit Reims: In den avond van 20 oktober 1870, terwijl de Deutsche troepen het grondgebied bezetten, werd de vrouw van den boschwachter Bailly, in het bosch van Tracogne, arrondissement Epernay in haar huis, in den hoek van den haard, vermoord. Men denkt dat een wildstroeper genaamd Gabriel Rambouillet tegen wien Bailly eenige dagen te voren proces-verbaal had opgemaakt, de dader dier misdaad was. Er bestond echter geen enkel stoffelijk bewijs van het feit en het gerecht kan Rambouillet niet vervolgen.

Op 12 september laatleden, vijf jaar nadien, verweert de zoon van Rambouillet aan zijnen vader, ten gevolge van een hevigen twist, den moord op vrouw Bailly gepleegd. Dit werd gehoord door de bureu die op het gerucht waren toegelopen, Rambouillet werd aangehouden en bekende zijne misdaad. Het assisenhof der Marne heeft hem dezer dagen tot de doodstraf veroordeeld.

DUBBELE MOORD.

De gedarmarie van Formiguères heeft zich op 10 november naar den vijver van Viviers, op het grondgebied der gemeente Angoustrine begeven, ten einde de justitie te helpen in het opzoeken der lijken van de genaamden Buscail en Merlaz, grondeigenaars te Angles. Beide zijn de slachtoffers geweest van een afgrijselijken moord, gepleegd door de genaamden Gilles Aymard, oud 35 jaren en zijn oudste zoon, oud 15 jaren, beide visschers, wonende te Angoustrine.

Deze twee personen de feiten bekend hebbende, werden door de gendarmen naar de plaats der misdaad gebracht, opdat men met behulp hunner aanduidingen er zou in gelukken de lijken der twee slachtoffers uit den vijver op te vissen. Deze werking is gelukt bij middel van eene roede van tien meters lengte, waaraan op 't eind een haak vast was.

Het eerste lijk dat men uit den vijver ophaalde was dat van Buscail, wiens dood door den wets-doctor en de justitie erkend is veroorzaakt te zijn door het schot van een geweer met grof zaad geladen. De ongelukkige had een groot getal zaden in de rechter borst bekomen; waarvan eenige tot in de longen doorgedrongen waren. Zijn dood moet schier onmiddellijk op het schot gevolgd zijn. Hij was gekleed met een blauw lijnwaden kiel, een zwart fluweelen ondervest, eene zwarte broek en een paar zware schoenen.

Het lijk van Merlaz werd gevonden op omtrent tien minuten afstand van het eerste. Dit slachtoffer is bij middel van steenen doodgeslagen. De moordenaars hebben het met eene onbeschriftelijke woeste onbeschaamdheid verklaard. De schedel en de kaakbeenderen van dit lijk waren verbrijzeld; geheel het hoofd was om zoo te zeggen vermorzeld. Hij was gekleed op dezelfde wijze als zijn ongelukkige medegezel.

De klakken der slachtoffers, welke men, met een steen er in, in den vijver had geworpen, zijn niet terug gevonden. Door den langen tijd welke de lijken in het water gebleven hebben, is het onmogelijk geworden te onderzoeken of zij nog andere wonden bekomen hadden.

De beweegreden van die afschuwelijke misdaad schijnt de afgunst geweest te zijn. De moordenaars hadden een groot getal vijvers in huur en lieten er niemand omtrent komen. Op zaterdag 13 november rond 2 uren namiddag, zagen vader en zoon Aymard de slachtoffers Buscail & Merlaz bij hunne vijvers. De vader heeft Buscail neergeschoten en de zoon nam een groot deel aan den moord op Merlaz. De vader vreesde door Merlaz, indien hij bleef leven, aangeklaagd te worden, dreef zijnen zoon aan, hem te vervolgen en met steenen te werpen. De ongelukkige werd getroffen en viel ten gronde, waarna de woestaards hem het hoofd verpletterd hebben.

Duitschland.

EEN KLOOSTER BESCHERMD.

Een der schoonste kloosters van Zuid-Duitschland is de abdij van Beuron, in de vallei van den Donau, niet verre van de plaats waar de familie Hohenzollern haren oorsprong had. De abdij zelf is eene fondatie van de prinses Katharina van Hohenzollern, bloedverwante van keizer Wilhelm. De oudste tak der familie Hohenzollern is altijd aan den katholieken godsdienst getrouw gebleven en niet, zoals de jongste, de koninklijke familie, tot het protestantisme overgegaan.

Leden van den oudsten tak der Hohenzollern's kwamen jaarlijks eene geestelijke *retraite* houden bij de geleerde Benediktijner-monikken. Ook stond de abdij van Beuron niet alleen te Hohenzollern, maar eene bijzondere voorliefde voor den gregoriaanschen zang, die met grooten iver door de bewoners der abdij beoefend werd. Daarenboven bestond in het klooster eene goede school van muziek, schilder- en beeldhouwkunde.

De abdij was aangeduid om het lot van al de pruisische kloosters te ondergaan, toen de keizer, bewogen door familie- en misschien wel persoonlijke herinneringen, besloot dit klooster van de algemeene wet te bevrijden.

Men heeft een middel moeten zoeken om rond de wet te draaien. Ten dien einde heeft men verleden week eene kunstkommissie naar Beuron gezonden, om er te onderzoeken hoe men de abdij zou kunnen laten bestaan, mits haar den titel van akademie van muziek en schoone kunsten te geven.

Als nu M. von Bismark maar niet eischt dat de kloosterbroeders hunne geestelijke kleeding afleggen. In dit geval zou de wensch van keizer Wilhelm moeilijk kunnen bevredigd worden en de fondatie van prinses Katharina zou gevaar loopen het lot van al de overige katholieke gestichten te ondergaan.

Italië.

POMPEIA.

De opgravingen en opzoekingen te Pompeia worden met de grootste bedrijvigheid voortgezet. De bestuurder der opsporingen volgt in zijne werkingen het plan der oude stad, die in negen, tamelijk regelmatige wijken, is verdeeld geweest. De oppervlakte van Pompeia de richting van

den omheiningmuur en der bijzonderste straten zijn reeds duidelijk genoeg opgemerkt geworden, zoodat men nu in staat is de opzoekingswerken eene bepaalde richting te geven en den tijd te berekenen welke er nog zal noodig zijn om de werken te einde te brengen.

Indien men wil dat het tegenwoordig of het volgende geslacht het einde der opdelvingen zie, moeten deze voortgezet worden met versterking van handen en geldmiddelen.

Alle dagen werken daar van 30 tot 80 werklieden welke betaald worden op een fonds van 60,000 fr. door den Staat verleend. Bij dit fonds komen nog de inkom-gelden, welke echter zooveel niet opbrengen, om de werken met meerder spoed te doen voortgaan.

Op dit oogenblik zijn de twee vijfden der stad reeds van onder de aarde te voorschijn gekomen en men mag hopen dat onze zonen of ten minste onze kleinzonen de gansche stad zullen ontbloot zien. Het schijnt dat men voornemens is geweest door medewerking van bijzondere, het gouvernement ter hulp te komen, doch dit voornemen is op onoverkombare hinderpalen afgestoten.

Indië.

De *Ceylon Times* deelt mede, dat door de cholera daar sedert eenige maanden 2321 personen waren aangetast, waarvan 1340 zijn overleden.

Politiek overzicht.

Het gouvernement van Nederland heeft aan de Staten-Generaal verschillende finantieele wetsontwerpen voorgelegd, onder ander een verhooging van accijnsen van 4 gulden per hectoliter op de spiritueuse dranken; een accijnsrecht van 22 gulden per 100 kilos tabak met afschaffing der inkomrechten op dit artikel; der afschaffing der inkomrechten op graan en timmerhout en der uitvoerrechten op voden, de verhooging van inkomrechten op thee en de afschaffing van de accijnsen op de slachterijen.

De *Osservatore romano* en de *Voce della Verita* bevatten eene breve des Pausen aan de voorzitters der Italiaansche Katholieke vereenigingen. De Paus verklaart, zich te verheugen over de resultaten, door de Katholieke congressen verkregen; hij zegt, dat het op 18 dezer hem aangeboden programma, door het congres van Florence vastgesteld, met betrekking tot de deelneming der Katholieke aan de administratieve kiezingen, der wettige verdediging van de rechten der Kerk, alles bevat wat men dienaangaande behoort te weten; dit programma is overeenkomstig met de wenschen, behaaldelijk door den H. Vader geuit. Diensvolgens noodigt de Paus al de leden der Katholieke vereenigingen in Italië uit, om met ijver te arbeiden, ten einde het voorgestelde doel te bereiken en het kwaad te vermindern, dat den godsdienst bedreigt.

In het bedoelde programma wordt verklaard, dat de congresleden als Katholieken en burgers, alle wettelijke middelen zullen gebruiken, ten einde de jammeren te keeren, welke door de omwenteling over het land zijn uitgestort. Daar hun echter door het hoofd der kerk de deelneming aan de kiezingen voor het Wetgevend Lichaam ontzegd is, zullen zij bij de provinciale en gemeentelijke kiezingen het hunne doen, zonder zich te laten ontmoedigen door de vruchteloosheid, aan alle menselijke pogingen bij den aanvang verboden. Zij zullen, zoowel door verzoekschriften aan het Parlement als door deelneming aan de kiezingen voor de gemeentebesturen, hunnen invloed op practisch gebied doen gelden.

De *Epoca* zegt dat Spanje in de kwestie met Amerika, geneigd is recht te laten wedervaren aan dien staat in rechtvaardige vragen, maar zonder offerping van zijn rechten. De *Cronista* zegt, dat de ministerraad sedert donderdag begonnen is met de beraadslaging der kwestie nopens de kiezingen; maar dat er geene beslissing genomen is. De *Politica* meldt dat de koning niet naar het noorderleger zal vertrekken, dan wanneer al de noodige voorzorgen zullen genomen zijn voor eenen beslissenden veldtocht.

De minister van koophandel van het algemeen gouvernement van Oostenrijk-Hongarië heeft in den Reichsrath aan de Kamers gezegd, dat van einde december 1875 de handelsverdragen met Engeland en Frankrijk zullen opgezegd worden. Er zullen met die landen onderhandelingen worden aangeknoopt tot herziening van het douanen- en handelstarief, zelfs voor de vervalving van het verdrag. Nadat het gouvernement van Oostenrijk en de grondslagen van een nieuw verdrag met Duitschland en Frankrijk zullen hebben bepaald, zal het gouvernement zich haasten zoo spoedig mogelijk een nieuw douanen-tarief aan de goedkeuring van den Reichsrath te onderwerpen.

Gelijktijdig met dit zullen de handelsverdragen met Duitschland en Frankrijk aan de Kamers worden voorgelegd, met Engeland en de andere staten zal nog geen nieuwe overeenkomst gesloten zijn.